

UMEÅ STADSMISSION

Effektrapport 2023

© Umeå Stadsmission 2024

Personer på bilder i rapporten har ingen koppling till rapportens innehåll.

Innehåll

Verksamhetsidé och verksamhetsområde.....	4
Vad vi vill uppnå och för vilka.....	6
Våra resurser.....	9
Vad vi har gjort.....	9
Hur det gick.....	13
Hur vi mäter.....	14

Verksamhetsidé och verksamhetsområde

Umeå stadsmission är en ekumenisk, allmännyttig och ideell förening som verkar för ett mänskligare Umeå för alla. Utgångspunkten är att alla människor har ett unikt värde och Stadsmissionen vill i relation till enskilda individer se, lindra och förändra i syfte att ge dem egenmakt i sina liv. I relation till samhället är målet att utmana, komplettera och engagera.

Umeå Stadsmission är primärt verksamma i Umeå men har även viss verksamhet på andra håll i Västerbotten. Verksamheten finansieras via avtal med kommunen (IOP), bidrag, gåvor och samarbeten.

Rapporten avser verksamhetsåret 2023 och vi hade då fem grundverksamheter:

Öppet hus & kök under året omdöpt till **Mötesplatsen** - en inkluderande mötesplats där man kan få mat, social samvaro och strukturerad hjälp ut ur utsatthet.

Matverksamheter - tar emot och hanterar matsvinn. Maten blir sedan dels tillagad och serverad i våra verksamheter dels använd som innehåll i de matkassar som vi delade ut till personer i ekonomisk utsatthet. Mot slutet av året såldes även matsvinn i vår sociala matbutik Matmissionen.

Akutboende - ett härbärge för personer i akut hemlöshet hemmahörande i Umeå kommun.

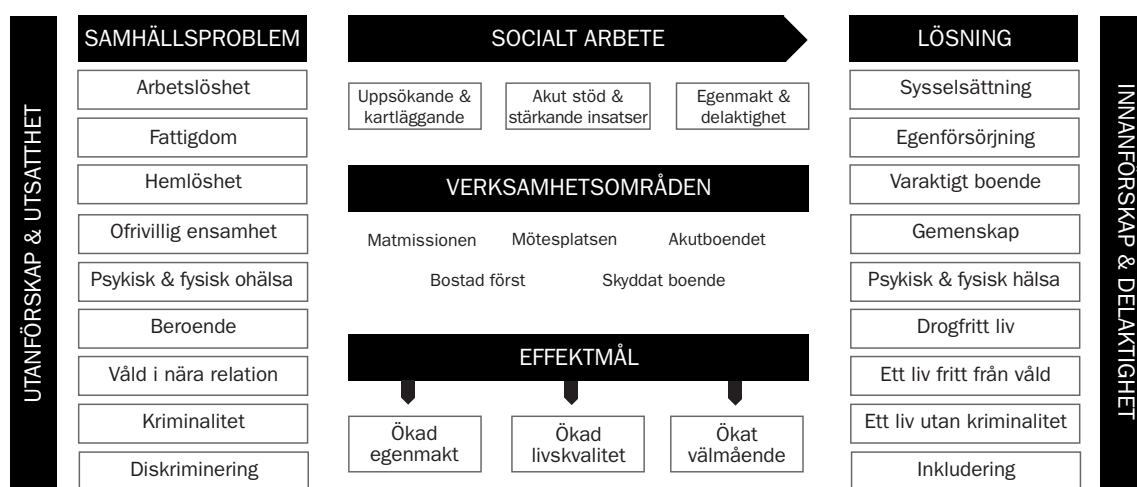
Skyddat boende - ett skyddat boende för våldsutsatta kvinnor.

Bostad först – verksamhet som riktar sig till personer i långvarig hemlöshet som även har psykosociala svårigheter så som beroendeproblematik eller psykisk ohälsa.

Barn & unga (Kumuluz) - stödsamtal och aktiviteter för barn och unga med frihetsberövad familjemedlem. Verksamheten pausades i augusti 2023.

Vad vi vill uppnå och för vilka

Målgrupp

De samhällsproblem vi inom Umeå Stadsmission adresserar och jobbar med är arbetslöshet, fattigdom, hemlöshet, ofrivillig ensamhet, psykisk & fysisk ohälsa, beroende, våld i nära relationer, kriminalitet och diskriminering. Våra målgrupper är allt från barn till äldre som faller inom ramen för dessa områden och för många kan det finnas en kombinerad problembild.

Vårt generella mål, för alla dessa grupper, är att de ska få stöd där de befinner sig och hjälp att hitta en väg bort från utsatthet.

Resurser

Vi jobbar främst med personella resurser för att nå tänkta effekter. Utöver våra anställda har vi ett bra och växande arbete med volontärer.

Vi använder oss av evidensbaserade metoder inom våra olika verksamhetsområden vilket vi ser som resurser, bland annat jobbar vi med bostad först samt metoder inom våldutsatthet och barnrättsperspektiv.

Vi har även vissa fysiska resurser bland annat i form av bilar samt de fastigheter som vi äger som möjliggör lokaler för så väl umgänge, måltidsservering och sömn.

Aktiviteter

Öppet hus & kök/Mötesplatsen

Öppet hus & kök som under året döptes om till Mötesplatsen är vår öppna dagverksamhet. Det huvudsakliga målet är att hjälpa våra besökare ut ur sin utsatta situation och till en ökad egenmakt. Hit är alla välkomna, oavsett om man bara vill värma sig en stund, söker social samvaro och sällskap eller behöver hjälp med till exempel myndighetskontakter eller stödsamtal. Det finns möjlighet att tvätta, duscha samt låna telefon och dator. Det serveras frukost och lunch utan kostnad eller till kraftigt subventionerade priser, till stor del lagat på råvaror som är matsvinn från butiker och grossister.

Matverksamheter

Matcentralen är navet i våra matverksamheter och tar emot, sorterar och fördelar det matsvinn och de livsmedel vi får skänkta till oss. Maten vi får används bland annat i köket för att laga mat till våra öppna verksamheter. Dessutom delade vi under perioden januari-november ut matkassar till människor i ekonomisk utsatthet. Det övergick sedan till en Matmission där människor ska få handla till starkt rabatterade priser.

Akutboendet

Akutboendet drivs på uppdrag av Umeå Kommun genom IOP (Idéburet Offentligt Partnerskap), och riktar sig i första hand till personen hemmahörande i Umeå kommun. Förutom sängplats erbjuder vi motiverande och stödjande samtal och strukturerad hjälp att häva den utsatta situationen, tillsammans med personalen på Mötesplatsen. Akutboendet erbjuder varje natt 2 platser för kvinnor och 6 platser för män.

Skyddat boende

Vårt skyddade boende är ett boende i hemliknande miljö på hemlig adress för våldsutsatta kvinnor. Det är av få skyddade boenden i Sverige som även tar emot våldsutsatta kvinnor i aktiv beredningsjukdom. Boendet renoverades delvis under slutet av 2022 och början av 2023 och har efter det totalt åtta platser. Två av platserna är reserverade av Umeå Kommun i och med IOP-avtalet, övriga platser säljs till andra kommuners socialtjänst.

I uppdraget ingår bland annat kartläggning av hotbild, trygghetsskapande åtgärder, stöd i myndighetskontakter samt stöd i allmänna dagliga rutiner. Varje placering kräver ett placeringsbeslut och medföljande uppdrag från socialtjänst.

Kopplat till Skyddat boende drivs även en öppenvård för att fortsätta stödjande arbete efter att placeringen avslutats.

Barn & Unga (Kumulus)

Barn & unga (Kumulus) erbjuder riktad stöd till barn och unga i åldern 4–18 år, som har eller har haft en frihetsberövad förälder eller annan närstående. Kumulus ger även råd och stöd till de hemmavarande vuxna, samt yrkesverksamma som möter barnen och ungdomarna i sin profession. Arbetet med barnen och ungdomarna sker i enskilda samtal eller gruppträffar, både som kris och stödsamtal och som riktade aktiviteter under lov. I arbetet ingår även besök på häkten och anstalter för att besöka frihetsberövade föräldrar för att lyfta barnperspektivet, stärka föräldrarollen, och informera om vår verksamhet.

Verksamheten pausades från augusti 2023 på grund av flera olika faktorer. Dels bestämde sig de personer som jobbade i verksamheten att ta tjänstledigt dels gick verksamheten inte bra ekonomiskt och det kändes därför passande att pausa och se över verksamheten ur olika perspektiv.

Effekter

I förlängningen är det ultimata scenariot att våra verksamheter inte längre behövs i samhället. Det är ouppnåeligt, men vi arbetar i den riktningen. På övergripande nivå sker arbetet med opinionsbildning och påverkansarbete både nationellt och lokalt. På individnivå är ambitionen att vårt arbete ska stärka den enskilda individens förmåga att klara sig själv så att vår hjälp inte längre behövs.

Arbete pågår fortsatt med att ta fram SMARTA (specifika, mätbara, attraktiva, realistiska, tidsatta och accepterade) mål inom de olika verksamhetsområdena, men på grund av omständigheter som beskrivs under punkt 5, var detta inte heller på plats under 2023.

Våra resurser

Under 2023 var våra totala kostnader 17 244 tkr. Av dessa var 14 326 tkr ändamålskostnader vilket motsvarar 83 %. Kostnaderna för vårt insamlingsarbete var 624 tkr och för vår administration var kostnaderna 2 293 tkr.

Under 2023 har medeltalet anställda varit 23.

Vad vi har gjort

Våra verksamheter har varit öppna hela året utan några uppehåll, mer detaljer kring prestationer inom respektive verksamhet nedan.

Något som påverkat flera av våra verksamheter under 2023 är den flytt till tillfälliga lokaler som vi gjorde i april på grund av att vår fastighet skulle renoveras. Resterande del av året hölls all verksamhet förutom skyddat boende i dessa lokaler som ligger i en annan, inte lika central del av Umeå, av året.

Även ekonomiskt påverkades vi av flytten då det inneburit en del merkostnader. Vi har utöver detta jobbat hårt för att vända en tuff ekonomisk situation och är på rätt väg även om det är ett arbete som tar tid. En del i detta är att fortsätta vårt strategiska arbete mot att bli mindre beroende av olika typer av årsvis sökta bidrag till förmån för stabila långsiktigare avtalsförhållanden.

Öppet hus & kök/Mötesplatsen

Inför flytt till tillfälliga lokaler fanns en oro att besökare inte skulle ta sig till oss men ganska snabbt såg vi att de flesta av besökarna ändå hittade till oss och dessutom kom det en hel del nya ansikten från närområdet. Vi har också sett att fler kvinnor besökt oss, men exakt vad det beror på vet vi inte. Något som också märkts som en förändring är att besökarantalet blev mer väderberoende än tidigare och därför har varierat mer än vi är vana vid, troligen på grund av en inte lika central lokal.

Statistik på antal serverade frukostar och luncher har inte förts under året på samma sätt som tidigare, till viss del beroende på utformningen av de tillfälliga lokalerna.

Under hösten fick vi ett stadsbidrag för att motverka ofrivillig ensamhet och som en del i detta har vi kunnat förlänga öppettiderna på Mötesplatsen för att hinna genomföra aktiviteter i stil med bingo och quiz. Det har även bidragit till att vi kunnat fira högtider och liknande på ett bättre sätt.

På Öppet hus & kök/Mötesplatsen har följande skett under året:

- Uppskattningsvis serverat i snitt kring 60–70 luncher/dag
- Haft ca 7 aktiva volontärer i verksamheten som bland annat hjälpt till med matsservering
- Uppsökande fältarbete april-maj (i väntan på att vi kunde öppna i nya lokaler).
- Firande av högtider, till exempel påsk midsommar och advent
- Frisörelever från A-star utför gratis klippning av besökarna i september, ca 45-50 besökare passade på att nyttja det.
- Startat med återkommande aktiviteter, till exempel quiz och bingo
- Öppet på julafton för första gången med julbord under temat "Ingen ska behöva vara ensam i jul", ca 65 besökare .

Matverksamheter

Våra matverksamheter har varit de som växt allra mest under 2023. I och med möjligheten att starta upp en Matmission med hjälp av pengar från Kavlifonden så har vi fått ordentlig fart på hanterandet av matsvinn i Umeå. I dagsläget hämtar vi mat från ett tiotal grossister och butiker lokalt i Umeå och vi ingår även i ett nationellt nätverk där vi får leveranser från andra Matmissioner. Maten vi tar emot fördelas mellan att hamna i butiken för försäljning till medlemmar och i vårt centralkök som förser Mötesplatsen och Akutboendet med frukost och lagade måltider.

Följande har skett under året

- Bidrag från Kavlifonden för att starta upp en Matmissionen mini, en social matbutik inom konceptet Matmissionen

- Bidrag från Kronprinsessan Margaretas Minnesfond till akut mathjälp
- Större donation från Unik fastighetsförmedling som höll en auktion till förmån för oss, pengar som enligt önskemål använts till matinköp
- Matmissionen smygöppnade i november och som ett första steg ändrade vi från att dela ut färdigpackade kassar till att folk själva fick plocka ihop sin mat
- Totalt delades ca 1 200 matkassar ut
- Haft ca 11 aktiva volontärer i verksamheten som hämtar mat eller hjälper till vid utdelning av matkassar
- Börjat servera ett mål varm mat på kvällarna till de som bor på akutboendet, tidigare serverades bara enklare kvällsfika.

Akutboende

Vårt härbärge har haft öppet varje natt hela året med undantag för några enskilda nätter där vi behövt stänga på grund av personalbrist.

På akutboende har följande skett under året:

- Haft beläggning på ca 75–80 procent över året
- Arbetat med förbättring av dokumentation vilket lett till bättre och enklare samarbete mellan de som jobbar natt på akutboendet och de som jobbar dag på mötesplatsen. Det har också lett till effektivare arbete och förbättrad samverkan med socialtjänsten.

Skyddat boende

Skyddat boende erbjuds till kvinnor utsatta för våld i nära relation, hedersrelaterat våld samt prostitution och människohandel. Vi är det enda skyddade boendet i Norrland och ett av få i Sverige som även välkomnar kvinnor i aktivt beroendesjukdom.

På skyddat boende har följande skett under året:

- Erbjudit skydd för 12 kvinnor
- Haft en total beläggning på 891 boendedygn
- Utfört 910 öppenvårdstimmar
- Utrett möjligheten att genomföra öppenvård på distans och möjligheten finns nu att erbjuda öppenvård till andra kommuner utifrån behov.
- Slutfört en omfattande renovering av en del av boendet som delvis bekostas av stadsbidrag. Detta har gjort att vi under 2023 kunnat erbjuda åtta platser.

Bostad först

Bostad först har fått en betydligt långsammare uppstart än vad vi hade önskat. Orsakerna till det är flera, men framför allt handlar det om att vi inte är den primära bidragstagaren från Socialstyrelsen utan det är Umeå kommun som sökt och fått pengarna och sedan i en utökad del av IOP gett oss uppdraget.

Under året har följande skett

- Ansvarig chef har deltagit i utbildningar, föredrag och konferenser
- Hållit informationsmöten för fastighetsägare
- Möten med kommunen kring uppstart, process och urval

Barn & unga (Kumulus)

Kumulus har under 2023 bestått av två heltidsarbetande personer och under året har 21 barn varit inskriva i Kumulus verksamhet och erbjudits stödinsatser. Under året har 3 barn skrivits in och 5 barn skrivits ut från Kumulus.

Inom Kumulus har följande skett under året:

- 30 enskilda stödsamtal för barn eller förälder/omsorgsperson
- 9 stödgruppsträffar med åldersindelade barngrupper
- Sommaravslutning med barnen och deras familjer. Dagen bestod av vattenkrig, pyssel, bad och tårtrace där barnen fick sätta ihop och dekorera tårtor tillsammans.
- 18 besök på häkte/anstalt för samtal med fängslad förälder
- Vid fem tillfällen deltagit i utbildning och/eller nätverksträffar inom området

Hur det gick

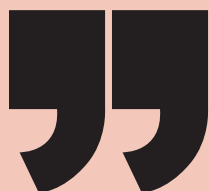
Antalet gäster och personer som bett om stöd under året har fortsatt öka och vi ser en bredare målgrupp än tidigare. Något som är påtagligt är att antalet kvinnor med hjälpbehov ökat i våra verksamheter. Vi skulle framöver behöva undersöka närmare vad det beror på och hur vi bäst kan stötta dem.

Matpriserna fortsatt att öka kraftigt under året och det märks som ovan nämnt på antalet besökare och hjälpsökande. Men det påverkar också vår egen ekonomi kopplat till de inköp som behöver göras som komplement till de donationer av livsmedel som vi får.

Efter ett tidigare tufft år har vi fått allt mer kontroll på vår ekonomi. Det här är ett arbete som tagit mycket tid och energi under året men som nu börjar bära frukt. Fortsatt utveckling av ekonomikontroll och analys pågår.

Arbetet med så väl resultat- som effektmätning har inte kommit så långt som önskat på grund av arbetet med att vända den tuffa ekonomiska situation som vi hade med oss in i 2023 samt den tillfälliga flytten av alla våra verksamheter. Vi har nu stöd från Sveriges Stadsmissioner för att jobba vidare med detta framåt och har implementerat ett system som bland annat stödjer effektmätning.

Flytten har också gjort att vår statistikmätning avstannat vilket gör att siffrorna i årets rapport är färre och till större del består av uppskattningar än föregående år.

Det märks att allt fler i samhället behöver vår hjälp, de som tidigare har levt på marginalerna klarar sig inte längre när mat- och boendekostnaderna har stigit.

- Sara Rosberg, direktor

Hur vi mäter

Under 2023 har följande mått använts:

Öppet hus & kök/Mötesplatsen

- *Antal luncher* – uppskattad siffra på antalet luncher utifrån antalet lagade måltider

Akutboendet

- *Beläggning* – uppskattning av antal personer som i snitt sovit varje natt

Skyddat boende

- *Antal öppenvårdstimmar* – antal beslutade öppenvårdstimmar enligt Social tjänstens beslut
- *Antal boendedygn* – antal beslutade boendedygn enligt Socialtjänstens beslut

Barn och unga (Kumulus)

- *Antal stödsamtal* – kris- och stödsamtal med barn eller föräldrar/omsorgsperson
- *Antal stödgruppsträffar* – gruppträffar för barn med frihetsberövad familjemedlem, åldersindelade grupper

UMEÅ STADSMISSION

Kungsgatan 79
903 30 Umeå

090-17 12 30
umeastadsmission.se
info@umeastadsmission.se